

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

72. ÉVFOLYAM

2002. AUGUSZTUS

No. 4 (335), Vol. 72, August 2002, USPS 178-560

4. SZÁM

AZ ISTEN HÁZÁHOZ VALÓ FÉLTŐ SZERETET

FT. D. ORDASS LAJOS PÜSPÖKÜNKRE EMLÉKEZVE HALÁLÁNAK 24. ÉVFORDULÓJÁN (1978. AUGUSZTUS 14) KÖZÖLJÜK AZ EVANGÉLIKUS VILÁGSZÖVETSÉG 1957. ÉVI NAGYGYÜLÉSÉNEK ZÁRÓNAPJÁN TARTOTT IGEHIRDETÉSÉT

Megemlékezének pedig az Ő tanítványai, hogy meg van írva: a Te házához való féltő szeretet emészt engem. (János 2:17.)

Tudjuk jól az evangéliumból, hogy a mi Urunk Jézus Krisztus szerette az Isten házát, ahol az Ő igéjét hirdették. Amikor Ő maga Galileában prédikált, fölkereste a zsinagógákat. Lukács evangéliumának 4. fejezetében ezt olvassuk Róla: "... beméne, szokása szerint, szombatnapon a zsinagógába ..." És most, János 2. fejezetében a jeruzsálemi templomban találkozunk Vele és tanítványaival. Isten háza iránt olyan szeretet sugárzott személyiségéből, hogy az még a tanítványokat is eltöltötte. Ezért jegyezte föl János a következő miondatot: "Megemlékezének pedig az Ő tanítványai, hogy meg van írva: A Te házához való féltő szeretet emészt engem."

Amikor erre a prédikációmra készültem, nyilván az Isten Lelke vezetett arra, hogy felfedezzem ezt a mondatot, ami a Zsoltárkönyvből való idézet. Azok közül, akik rendszeresen olvassák Bibliájukat, tisztában vannak azzal, hogy a bibliai szöveg alatt vagy mellett utalások vannak, amik megmondják nekünk, hogy a Szentírás melyik részéből valók a jelzett idézetek. Ez alatt a versszak alatt a jegyzet a 69. Zsoltárra utal.

Kinyitottam a Bibliát és elolvastam ezt a zsoltárt. Ebben valaki a bajairól beszélt, miután messze került a templomtól. Ezt mondja magáról: "A házához való féltő szeretet emészt engem."

Ekkor megkérdeztem magamat: Lehetséges az, hogy valaki ekkora vágyódást élt át Isten háza után? A kérdésem után különös események jelentek meg lelki szemeim előtt. Hadd mondjak el most valamit ezek közül.

Ennek a 69. zsoltárbeli férfinak, akinek bánat volt a szívében, amiért el volt szakítva Isten házától, sok rokona van itt a

földön. A ti földrészeteken is. Tudom Amerika egyháztörténetéből, hogy olyan európaiak jöttek ebbe az országba, ide Minnesota államba is, akiket éhség és szegénység sújtott. Új otthon próbáltak keresni maguknak. Többségük a skandináv országokból jött. Semmi olyant nem hoztak erre a földre, amit értéknek lehetne nevezni. Veszedelemekkel és nehézségekkel találkoztak, de készek voltak szembenézni velük, mert biztosítani akarták a mindennapi kenyeret maguknak, s a jobb és békésebb életet leszármazottaiknak. Szorgalmas étellel és sok áldozattal érték el ezt a célt. De a jövő iránti aggodalmaik még nem szüntek meg, szívüket a templom iránti vágy töltötte el. Elkezdtek dolgozni ezért. Nem a szükségleteik fölötti gazdagságukból adtak, hogy templomuk szebb lehessen, mint otthonuk. Sehol a világon, egyetlen lutheránus templomunkat se építették ilyen fölöslegről. Ahol csak templomaink vannak, azok mind bizonyosságai az olyan férfiak és nők buzgótságának, akik inkább nem ettek de utolsó fillérüket a templomra adták. Ez volt a helyzet itt a ti hazátokban, amikor őseitek három-négy nemzedékkel ezelőtt templomokat emeltek.

Ezt a cselekedetet semmi mással nem tudom megmagyarázni, mint a következő válasszal: Az építők a zsoltáriró fivérei és nővérei voltak, akiknek ugyanaz az érzés volt a szívükben. Nekik sem volt lelki otthonuk. Szülőföldjük temploma messze távol volt. Nem hallhatták a harangok hívó szavát, de szívükben megőrizték az Isten háza iránti szeretetüket. Ez az indítéka, talán az egyetlen indítéka, templomépítő vágyuknak.

Igen! Nemcsak a Bibliánk, hanem az egyház története is kimondja ugyanazt az igazságot: Van "Isten házához való féltő szeretet"!

De miért emlékeztek a tanítványok erre a zsoltárversre, amikor Jézusra néztek? Ők

nem voltak messze a jeruzsálemi templomtól, hanem Mesterükkel együtt országuk fővárosának csodálatos szent helyén álltak. Arra kérlek most benneteket, hogy olvassátok el otthon, Bibliátokból az egész történetet. Akkor majd megértitek, hogy az a generáció, amelyik Jézus idejében élt, nem ugyanarra a célra használta a templomot, mint amire őseik emelték azt. Nem olyan épület volt az, ahol éhes és szomjas lelkek elégítették meg. Üzleti tevékenység adásvételi helye lett, haszonszerzésre való emberi törekvés színtere. Ezért Jézus szívében — ennek a szelid és alázatos Tanítónak a szívében — szent harag lángja gyúlt. Ezért ostort vett kezébe és elkezdte megtisztítani a templomot. Ezért ennek a zsoltáridézetnek az igazsága volt egész személyére, arcára, szemébe írva: "A házához való féltő szeretet emészt engem."

Az egyháztörténet számos hasonló eseményről szól. Hallottatok rólok. Adásvétel gyakran előfordult keresztyén templomokban is. De más lehetőségek is voltak arra, hogy egy templom ne töltse be küldetését. Emberi gondolatokat és tanításokat hirdettek bennük Isten szent akaratának változhatatlan törvénye vagy vigasztaló kegyelmének áldott evangéliuma helyett. Üres templomokat látva az egyház története folyamán időről időre sokan tapasztalták szívükben keserűséggel ugyanezt az érzést, amiről a zsoltárban olvasunk; mennyire elemészthet valaki az a tűz, ami akkor gyullad fel, amikor olyan templomról hallunk, ahol Isten igéjét elnémítják.

De nem azért jöttem hozzátok, hogy az egyház történetéről adjak elő. Azért jöttem, hogy tanúbizonyságot tegyek.

Mindannyian tudjátok, hogy személyes életemnek volt egy olyan szakasza, amikor börtönben voltam elzárva két évre, és elhallgattattak hat további évre. Még mindig a torkomban dobog a szívem, amikor visszaemlékszem azokra a belső küzdelmek-

re, amelyeken keresztül megéltem azt az érzést, amit ez a vers fejez ki: "A házadhoz való féltő szeretet emészt engem." Olyan emberek között éltem, akiket az elmúlt háború alatti csapások ezrei tettek próbára. Olyan férfiak és nők között voltam, akik nyomorúságban és bánatban éltek. Keresztényekkel voltam, akik imáikkal ostromolták az Istent. Gyakran föl kellett tenem magamnak a kérdést: Megkapja-e ez a szerencsétlen nemzet Isten ígését — az egyetlen erőt, ami segíthet — a templomokban? Bocsánatot kapnak-e égő lelkiismeretű emberek? Vigasztalják-e ott azokat, akik nyomorúságban vannak? Férfiak és nők, akiknek vezetésre van szükségük, megkaphatják-e azt a templomaikban? És azok, akiknek keresztet kell hordozniuk, kapnak-e erőt?

Kedves testvéreim! Azt szeretném elmondani nektek és személyes tanúságtételrel arról akarok meggyőzni benneteket, hogy az Isten házához való féltő szeretet nemcsak Megváltónk szívében égett, nemcsak egyháztörténeti emlék, hanem — és ezt saját életemmel biznyíthatom — a modern ember élménye is. És áldás, ha ez valóság! Ebből az élményből tud az egyház életét újjászületni.

Lehet, hogy megkérdezitek tőlem, miért prédikáltam ebben a csodálatos templomban éppen erről a bibliai versről. Miért éppen Minneapolisban, a lutheránus templomok városában hoztam elő ezeket a dolgokat? Miért választottam ezt a textust a Lutheránus Világszövetség nagygyűlésének zárónapján, ahol is az egyházi élet megújulásának annyi örömteli és ígéretes jelével találkoztunk? Ezekre a kérdésekre válaszolva szeretném kijelenteni:

Azért tettem, hogy elmondjam nektek, ezt a kincset nem csak akkor kell szeretnünk, amikor elveszítjük és szeretetünk csak könnyek között nyilvánulhat meg! Nemcsak akkor kell szeretnünk templomainkat, amikor fennáll annak a veszélye, hogy elveszítjük őket, és velük elveszítjük hitünket és reménységünket!

Féltő szeretettel kell szeretnünk Isten házát akkor is, ha az a mienk. Amikor ajtai nyitva vannak, amikor harangjai szólnak. Szeretnünk kell, amikor élő gyülekezet van benne, amikor Isten szól hozzánk a szent helyen és szentségeivel biztosít, hogy háza népéhez tartozunk. Nincs nagyobb kincsünk, mint Isten megváltó ígéje. A lutheri reformáció mindig azt hirdette, hogy ez az egyház egyetlen kincse. Ez legyen temp-

lomaink gazdagsága, ennek a gyülekezetnek a gazdagsága is.

Azért mondtam el mindezt nektek, mert megingathatatlan meggyőződésem, hogy minden nemzet élete és jövője, az amerikai népé is, a templomban születik, abban és az által öröködik meg.

Örömmel állítom ezt az idősebb generációnak, azoknak, akik megtapasztalták ennek az állításnak az igazságát. Tudom és hiszem, hogy megerősítik szavaimat igyükkel. De szívesen mondom ezt az igazságot a fiatalabbaknak is, gyermekeinknek is, mert meg vagyok győződve, hogy nem adhatok nekik ennél a tanításnál jobb és igazabb ajándékot. Nyissátok meg szíveteket Isten előtt, hogy megtölthesse a háza iránti szeretettel.

Végül egy utolsó gondolat, amivel kapcsolatot szeretnék teremteni a világ lutheránusaival, amikor ma befejezzük megbeszéléseinket. Az Isten házához való féltő szeretet után Jézus Krisztussal találkozunk, Akinek van ereje szabadtításunkra és egyesítésünkre.

Ne felejtsek el: Amikor tanítványai látták Őt, emlékeztek: "A Te házadhoz való féltő szeretet emészt engem!" Ámen.

In: "Jó hír a szenvedőknek"

Betegségeinket hordozó Krisztus!

"... fájdalmaik férfiak ... a mi betegségeinket viselte, a mi fájdalmainkat hordozta" (Ézsaiás 53:3-4).

Vannak betegségek, melyeket csak hallásból ismerünk, vagy könyvből rajzolódnak elénk. Jézus nem hallásból ismerte, hanem testében hordozta. Akit gyötörő vizszatérő betegség és kórházban szeretne megszabadulni tőle, csendes perceiben gondoljon arra a Jézusra, aki a fájdalmaikat nemcsak emberek eltorzult testében szemlélte és megfakult tekintetében figyelte, hanem hordozta a keresztben.

A mi betegségünket hordozta, vagyis átvállalta magára, amit nekünk kellene hordozni. Lehet, hogy többen mondják: Miért nem vállalja a mütétet is helyettem? Ő ennél többet vett magára, miattunk, helyettünk, és érettünk: bűneink miatti halálunkat.

Jézus Krisztus által kaptuk hitben a szabad utat ahhoz a kegyelemhez, amelyben vagyunk, és dicsekszünk azzal a reménységgel is, hogy részesülünk az Isten dicsőségében.

Róma 5:2

Elöttem van az az idős férfi, aki mozgó vonatra akart felszállni és a lépcsőn megbillenve a sínek felé gurult. Egy 18 éves leány odaugrott, őt elrántva, saját maga került a kerek alá. Ismerős a lengyel páter helyettesítő áldozta, aki a világháborúban egy sokgyermekes apa helyett vállalta a kivégzést ... Jézus áldozatának nyomai ezek ... Így szerette Isten az egész világot, emberiséget, hogy büntelen Fiát áldozta fel, hogy megmeneküljünk.

Cromwell Olivér elé jött egy asszony, aki kegyelmet kért halálra ítélt férje számára. Kérését a hadvezér elutasította: Másnap az estharangzó alatt végre kell hajtani az ítéletet. A süket harangozó húzta is aztán a kötelet, de Cromwell sem hallott semmit, mert valaki elnémította a harangot. Az asszony megjelent vérző, összeroncsolt, csonka karral; ezért maradt néma a harang. A hadvezér csak ennyit mondott: Asszony, véres áldozatodért férjed szabad!

Jézus úgy hordozta fájdalmainkat, hogy nemcsak a karját áldozta fel, hogy elnémita a kárhozatos halálunkat jelző "lélekharangot", hanem életét adta, hogy szabadok legyünk büntől, örök gyötrelmetől. Így nézzünk hittel keresztfájára, ha testi kínok hasítanak belénk, lelki fájdalmaik bénítanak. Ő erőt ad hordozásukra!

Simon János, soproni ev. lelkész

Adományok nyugtázása

Köszönettel nyugtázzuk a 2002. a május 27-e és július 23-a között vett többféle adományt.

•AZ "ERŐS VÁR"-RA

Minden előfizetés a címszalagon kiemelten jelzett év végén jár/járt le. Előfizetések vételét a címszalagon jelezzük; itt a felülfizetéseket, stb. soroljuk fel:

\$50: Özv. Domján Sándorné (ON). **\$20:** Vajda István (FL). **\$4:** Molnár Zsolt (ON). **\$2:** Dr. André László (TX).

•EV. EGYHÁZI ISKOLÁKRA

Bp.-Fasor - \$800: Dr. Jeney László (ON).

•A MAGY. EV. KONFERENCIA JAVÁRA

\$135: N.N. * * *

Szíves tájékoztatásul: Lapunkra az előfizetéseket és lapfenntartó adományokat **Erős Vár** névre és **P. O. Box 770828, Lakewood, OH 44107-0038** címre kérjük beküldeni.

Az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia a hazai ev. egyházi középiskolák javára és alkalmilag – akár adományozók által is – meghatározott egyházi szükség enyhítésére szívesen továbbít adományokat. Csekket vagy pénzes-utalványt **Hungarian Conference-ELCA** névre s **1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107-4505** címre kell küldeni. A csekken kérjük az iskolát (Aszód, Békéscsaba, Bonyhád, Bp.-Deáktér, Bp.-Fasor, Győr, Kőszeg, Miskolc, Nyíregyháza, Orosháza, Sopron/Berzsenyi, Sopron/Eötvös) vagy a segélyadomány más célját megjelölni. Minden adományért előre is halás köszönetet mondunk. ☐

I. ISTVÁN, A SZENT KIRÁLY

A nyugati nemzetek a X. század vége felé indultak el az új, keresztyén, középkori művelődés legfényesebb korszaka felé és a nyugati kapcsolat tette lehetővé a magyarságnak is, hogy saját új, európai műveltségét kialakítsa. Erre az új útra Géza fejedelem vezette rá a nemzetet, de az ő munkája csak az irány kijelöléséig, az ugar feltöréséig jutott el. Az új élet igazi megalapozása fiára várt.

Szent István uralkodását nehéz belső harcokkal kezdte 997-ben. Hogy mégis könnyen győzedelmeskedhetett, azt elsősorban a nyugodt külpolitikai helyzetnek köszönhető. Az új uralkodót — hála Géza fejedelem békepolitikájának — egyelőre semmiféle külső támadás nem fenyegette. Az ország belsőnyugalmát azonban súlyosan megzavarta Koppány somogyi törzsfő lázadása. Koppány a maga számára akarta megszerezni a trónt és a keresztyénség és európai kultúra útjáról ismét a pogányságha és elzárkózásba akarta visszavinni a nemzetet, ami pedig a magyaroknál hatalmasabb húnoknak és avaroknak is sírját ásta. A lázadók és a király csapatai közt az összeütközés Veszprém közelében történt meg, ahol az uralkodó serege szétszórta a lázadókat.

Koppány leverése után az ország nyugati felében senki sem mert többé szembeállni a törvényes uralkodóval. Mikor István így megerősödni látta hatalmát, elhatározta, hogy II. Szilveszter pápához fordul, királyi címe és méltósága elismerését kérve és így forma szerint is belép a keresztyén uralkodók egyenrangú közösségébe, valamint felhatalmazást kér a magyar egyház megszervezésére. Kérése meghallgatásra talált és a pápától kapott koronával, a Szent Koronával, Magyarország királyává koronázták őt, valószínűleg az 1000. év karácsonyán. Már mint koronás király teremtett rendet országa keleti felében, ahol Ajtony vezér törekedett a bolgár cár segítségével önálló hatalomra. A király csapatai azonban Csanád vezérrel az élükön, itt is teljes diadalt arattak. Most tehát már Szent István teljes erővel hozzáfoghatott országa átszervezéséhez és a keresztyénség végleges meghonosításához és a lelkekben való elmélyítéséhez.

Országszervező munkájában Nagy Károly frank birodalma lebegett szeme előtt mintaképül. Mint "Isten kegyelméből való" király, hatalmát senkitől nem engedte korlátoztatni. Tekintélyesebb híveit meghallgatta ugyan, belőlük alakította meg királyi tanácsát, de csak tanácsadó szerepet engedett nekik. Hatalma azonban nem fajult ön-

kénnyé, mert az isteni parancsokat, az egyház törvényeit minden vonatkozásban kötelezőeknek érezte magára nézve.

A királyi hatalom anyagi alapjainak is erős szervezetett adott. A birtokában lévő óriási területeket kisebb egységekre osztotta. Ezeket a kisebb egységeket, a megyéket, a rajtok élő nem-szabad népelemmel együtt egy-egy várból igazgatták a várispánok. Ők ellenőrizték a királyi jövedelmek beszolgáltatását, de egyúttal a megyék népeinek közigazgatási, bírói, és katonai vezetői is ezek voltak.

Szent István intézkedései következtében az ország gazdasági élete is gyökerestől átalakult. Addig az egyes törzsek és nemzetségek közösen birtokolták földjüket, most a király magyar és külföldről jött híveinek nagy birtokokat adományozott és megvetette az egyéni birtok alapját, ami a törzsek és nemzetségek politikai hatalmát is végleg megtörte. Nagy számmal jöttek az országba külföldi — német, olasz, és más — telepések, akik egyrészt az intenzívebb mezőgazdasági művelést terjesztették, másrészt, az iparúzők az ipari és városi élet fejlődését segítették elő.

Szent István életművének másik oldala a magyarság igazi megtérítése és a keresztyén egyház megszervezése volt. Lelkes papok jöttek mindenhonnan külföldről, főleg bencés szerzetesek, hogy a szent király munkatársaivá legyenek. Püspökségeket, kolostorokat alapított, templomokat építtetett, és szigorú törvényekkel igyekezett az erkölcsöket szelidíteni. Négyévtizedes munkássága nem is volt eredménytelen. Apostola volt nemzetének.

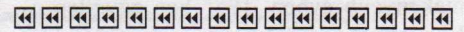
A belső lázadások óta rend és nyugalom uralkodott az országban, de azért külső ellenséggel is kellett megmérkőznie. II. Konrád német-római császár elődei békés politikájával ellentétben világalomra törekedett és Magyarországot is megtámadta 1030-ban. Szent István azonban visszaűzte a jótalan támadót, még meg is növelte országa területét, amennyiben a Lajtán túl terjesztette hatalmát.

Most már nem maradt más gondja a szent királynak, mint hogy népe sorsát a jövőre nézve is biztosítsa és méltó utódot állítson maga után a trónra. Erre a feladatra mindenképpen méltónak ígérkezett fia, Szent Imre, akit gondosan készített elő az uralkodásra, amint a hozzá írt "Intelmek"-ből tudjuk. Ekkor azonban váratlan szerencsétlenség történt, Imre királyfi vadászaton szerencsétlenül járt és meghalt. István pedig örökös nélkül maradt.

Az Árpád-család egyetlen felnőtt férfi-

tagja, Vászoly, pogány hajlandósága miatt nem volt alkalmas arra, hogy István rábízta életművének folytatását, ezért választása nővéreinek és Orseolo Ottó velencei dogának fiaira, Péterre esett, és tőle várta, hogy a keresztyén Magyarországot az általa kijelölt úton fogja továbbvezetni. Ebben a reményben halt meg 1038. augusztus 15-én. Nemzete mélységes gyásszal helyezte örök nyugalomra nagy királyát a székesfehérvári fényes bazilikában. Szent László király uralkodása idején 1083-ban avatták I. István királyt és fiát, Imre herceget az egyház szentjeivé. Szent István emlékünnepe hagyományosan augusztus 20-án van.

In: "Az ezeréves Magyarország"

Köszöntjük és bemutatjuk

Az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia immár a tizenegyedik éve közvetít kárpátmedencei teológusokat a "Lutheran School of Theology at Chicago" intézetben való egy-egy évre terjedő ösztöndíjas tanulmányokra, a bölcsészmagiszteri fokozat megszerzésére.

A 2002/2003-as tanévre érkezik a Szatmárnémetiben született, de már tizenkét éve dabasi lakos Mari-cza Andrea, ki a budapesti Evangélikus Hit-tudományi Egyetem negyedéves hallgatója. Lelkésznek való készülésének vejejárója, hogy idegen nyelveket tanult (angolból középfokú államvizsgával), s elmélyül törté-

nelemben és irodalomban. Jövőbeni szolgálatához szükségesnek tartja a szociológiai ismereteket is, s ilyen tanulmányokat párhuzamosan folytat a budapesti Eötvös Lóránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán. Csikágói éve alatt jobbra rendszeres teológiai tárgyakal kíván foglalkozni, mivel teológusként ez a különösebb érdeklődési köre.

Andreát szeretettel várjuk és köszöntjük, amerikai tartozkodásához, tanulmányaihoz Isten áldását szívből kívánjuk!

Egyben szeretettel mondunk "Isten veled!"-et Gömböcz Elvirának, aki a 2001/2002-es ösztöndíjas tanulmányi év sikeres befejezésével visszatért Budapestre, hogy lelkesítő tanulmányait, mint ötödéves folytassa. Az Úr vezérelje kegyelemmel további élete útján! ▀

HA EGYSZER MEGHAL A VÖRÖSBEGY

A Nt. Turchányi Sándor (1935–2001), volt torontói evangélikus lelkész írásából összeállított posztumusz könyv, "Ha egyszer meghal a vörösbegy" címmel júniusban jelent meg özvegye, T. Harsányi Eszter és Albert Gábor gondozásában.

"Az író Turchányi Sándor alig néhány év kegyelmi időt kapott. Az összegyűjtött írásainak darabjai, amelyek műfajilag a klaszikus elbeszéléstől a karcolatig terjednek, 1981 és 1987 között keletkeztek. A legtermékenyebb évben, 1985-ben egyetlen olyan száma sem jelent meg a torontói *Magyar Élet* című hetilapnak, amelyben ne írt volna, ha mást nem, egy-egy igényesen fogalmazott, rövid ismertetést. Tizenegynéhány írását a magyarországi *Evangélikus Élet* közölte, s egy-egy cikke a *Kanadai Magyarság*-ban, a *Katolikus Magyarok Vasárnapjában*, vagy a *Krónikában* jelent meg. Prédikációiból egy csokorra valótló közlünk az *Új parancsolat* című fejezetben. Ezek részben a rádióban hangzottak el...

"Turchányi Sándor írásainak olvasása hozzásegíthet bennünket ahhoz, hogy a 'leszállított értékű, érzelmi póanyagok korában' felismerjük igazi kincseinket, s az eszmék zűrzavarában is megtaláljuk lelki békénket. A *Ha egyszer meghal a vörösbegy* írója, Turchányi Sándor is erre törekedett, erre tette fel életét." (Albert Gábor előszavából.)

Apu, ha egyszer meghal a vörösbegy,
A lelke, amivel énekelget – hová megy?
Vagy a kutyánké, akinek Pandúr a neve,
Ha a Nagy Kapun kapargat – beengedik-e?

Én akarom, hogy mind bemenjen,
Hogy csaholás is legyen a Mennyben.
És lesz is! Víg hangzavar az állatok
szavától!

Csak hát Máté már öreg volt:
Kifelejtette a Bibliából ...

A 266 oldalas könyv megrendelhető lapunknál USA címre 12 US dollár, kanadai címre 12 kanadai dollár beküldésével:

Erős Vár
P.O. Box 770828
Lakewood, OH 44107-0038

VÁLTOZÓ MIATYÁNK

Az olasz katolikus püspöki kar közel másfél évtizedes munka végére tett pontot a múlt héten, amikor 203 jóváhagyó és egyetlen ellenszavazattal elfogadta a Biblia mintegy kétszáz éve használt fordítását felváltó új olasz szövegét. A javasolt változtatásokhoz még hozzá kell járulnia az illetékes vatikáni kongregációnak, így azok a liturgiában és a bibliakiadásokban egyelőre nem jelennek meg, Ruini Camillo bíboros, a püspöki kar elnöke azonban már ismertette azokat.

A legnagyobb változás, amely templomjáró hívők millióit érinti, kétségkívül a nemzedékek óta azonos szöveggel megtanult imádság, a Miatyánk — Máté evangéliuma 6. fejezetének 9.-13. verse — utolsó előtti sorának megújítása. Ez a sor eddig így hangzott: "És ne vigy minket kísértésbe, hanem szabadíts meg a gonosztól." Ez egyébként így szerepel a Magyar Katolikus Püspöki Kar által 1973-ban elfogadott legutóbbi, modernizált szövegű magyar kiadásban is, és a "vigy" igealak használatos Károli Gáspár óta szinte az összes eddigi magyar Biblia-változatban. Az eredeti — arámi és görög — szövegen, és nem az 5. században keletkezett latin Vulgátán alapuló mostani olasz fordítás szerint azonban a vitatott sor így hangoznék: "És ne hagyj minket kísértésbe esni, hanem szabadíts meg a Gonosztól."

Az értelmezésbeli különbség világos. Az előbbi változat olyan Isten képét sugallta, Aki akár szándékosan is a bűnök kísértésbe viheti az embert, míg a javasolt új szöveg oltalmat kér. Teológusok sora, például a francia Carmignac Jean régóta vitatta az évszázadok alatt rögzült, szerintük "istenkáromló" változatot, míg mások, például az olasz bibliakutató Maggioni Bruno szerint az eredeti görög kifejezés — peiraszmosz, azaz kísértés, próba — pontosan azt fejezi ki, hogy Isten igenis próbára teheti a hívőket. A sémi nyelvekben járatos Carmignac szerint a görögöt is megelőző eredeti arámi kifejezés legpontosabb fordítása valahogyan így hangozhat: "És ne engedd meg, hogy kísértés legyen úrrá rajtunk." Az olasz püspökök most mindenesetre az előbbi értelmezést választva zárták le a vitát.

Hosszas disputa előzte meg azt is, hogy nagybetűre változtassák-e a Gonosz kife-

jezést. A többség úgy vélte, itt nem általában a rosszra utal az imádság — még helytelenebb lenne a szintén javasolt "rosszindulatúak, rosszakarók" (maligno) használata —, hanem a Bibliában másutt is szereplő ördögi, sátni erőről, a kísértések forrásáról van szó, ezért a nagybetűs változat a helyesebb.

Az egyéb apróbb változtatások mellett a Lukács evangéliumának egyik mondatát (14:26; vö., Máté 10:37) illető módosítás szintén barátságosabb, türelmesebb képet igyekszik mutatni a Megváltóról. Ebben, a már említett legutolsó magyar bibliafordítás (és az eddigi olasz szöveg) szerint, Krisztus így szól követőihez: "Ha valaki követni akar, de nem gyűlöli apját, anyját, feleségét, gyermekeit, stb. ... nem lehet a tanítványom." A gyűlölet szó itt arra utal, hogy Jézus szerint az igazi hívőnek családi kötöttségeit is fel kell tudni áldoznia a hitéért. A gyűlöletet kiküszöbölő új változat: "Ha valaki követni akar, de nem szeret jobban, mint szereti apját, anyját stb." A fordítást végzők szerint a Vulgáta latin szövege a hibás a korábbi, erőltetett változat elterjedésében, a görög eredeti sokkal szelídebb volt. HVG

LELKÉSZJÁRÁS

Május végén Nt. Fischl Vilmos lelkész Csóvárról, június közepén pedig Nt. Pathó Gyula lelkész Tiszaföldvár/Szentesről látogatta meg a Torontói Magyar Evangélikus Gyülekezetet és végzett ott istentiszteleti szolgálatot.

Július közepén Nt. dr. Pósfay György genfi ev. lelkész, s augusztus vége felé Ft. Pátkai Róbert londoni ev. püspök volt vendége a Nyugatclevelandi Magyar Evangélikus Gyülekezetnek. Mindketten istentiszteleti szolgálatot is végeztek.

A gyülekezetek szeretetvendégséges köszöntésén túl, az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia részéről is szeretettel köszöntöttük az érkezőket, s velük — sajnos Nt. Pathó Gyula kivételével — személyes megbeszéléseket folytatni rendkívüli örömet jelentett. AMEK HÍR

Én vagyok az Úr, ez a nevem,
nem adom dicsőségemet másnak,
sem dicséretemet a bálványoknak.

Ézsaiás 42:8

NT. TESSÉNYI KORNÉL: 90 ÉVES!

Amerikai magyar evangélikus lelkész-körünk nesztorát, Nt. Tessényi Kornélt szeretettel és áldáskívánással köszöntjük július 17-én betöltött 90. életéve alkalmából!

Szenttamásiból indult el életútja 1912-ben. Holott édesapja az akkortájt hazánkba került metodista misszió ügyét karolta fel (később gyülekezetek szervezője és szuperintendens is), Kornél fia iskoláztatása szerint evangélikus nevelésben részesült. 1930-ban érettségizett Újvidéken. A trianoni békediktátum folytán kialakult helyzet miatt a család ekkor Budapestre költözött. Tessényi Kornélt a családi légkör készítette a lelkészi pályára. Édesapja révén Tübingenben és Bonnban tanulhatott egy-egy évig. Ezután iratkozott be a pécsi Erzsébet királyné Tudományegyetem soproni evangélikus teológiai karára. 1936-ban szentelte lelkésszé D. Raffay Sándor püspök. Kiskőrösön, Aszódon, Sopronban, s Kassán végzett segédlelkészi szolgálatot. Sopronban ismerkedett meg és kötött házasságot Fodor Zsófiával, akit 1998-ban, 58 évi házasság után veszített el. 1942 és 1952 között, a világháború és a szovjet megszállás nehéz éveiben a Fancsali Ev. Egyházközösség parókusa, majd egy rövid évig a kitelepítések folytán megfogyott Hegyeshalom-Levéli Ev. Egyházközösség lelkésze. 1954–1956-ban az Északi Ev. Egyházkerületben püspöki titkár. A szabadságharc leverése után került el Magyarországról.

Ausztria, Németország, és Izland jelenti az átmenetet az Egyesült Államokba, nevezetesen Csikágóba. Ott különféle alkalmazásban keresi a kenyerét két fiúval megnövekedett családja számára, közben máris összegyűjtve és gondozva az ottani magyar evangélikusokat, mígnem az Illinois Ev. Egyházkerületben a csikágói "Grace" ev. gyülekezetben lett másodlelkész 1960-ban. Itt talált első otthonra a magyar ev. gyülekezet is, mely aztán vele együtt 1969-ben a "Peace" ev. gyülekezethez települt át, ahol Tessényi Kornél 1978-ig, nyugdíjba menetelig szolgált, mint parókus. Ez a gyülekezet adott helyett sokféle magyar társadalmi megmozdulásnak és a magyar cserkészek munkájának is.

Nyugdíjas éveit a floridai Pensacola-ban töltötte jóideig. Felesége betegsége idején költöztek át a texasi Conroe-ba, majd élettársa elvesztésével Kornél fiához, a The Woodlands nevű városba.

Az Amerikai Magyar Evangélikus Konferenciának nagybecsült tagjaként, közgyűlésein mindig bölcs meglátásokkal, előadásokkal, áhítatokkal segítette elő az amerikai magyar evangélikusság ügyét. Egyidőben betöltötte az AMEK pénztárosi

tisztét is. A nyugalmi években a sáfárság és az evangélizáció kérdése foglalkoztatja, s ezek vonatkozásában fáradozik azon, hogy az amerikai ev. gyülekezet, amelybe most tartozik, és a soproni ev. gyülekezet között testvéri kapcsolat alakuljon ki. Egyébként a soproni gyülekezet az ő közbenjárására kapott innen kéziharang készletet Az "Erős Vár"-ba gyakran írt hitméllyítő cikkeket.

Hálát adunka Mindenható Istennek mindazért az áldásért, mellyel jónan-rosszban az ünnepeltet hosszú éveiben megaján-

dékozta és azokért az áldásokért, melyeket tengeren innen és tengeren túl általa nyertünk!

The Woodlandsban családja veszi őt körül; fiai (Tamás és Kornél), menyei, unokái, és dédunokái (bár nem mindenki helyi lakos) viszonzózzák azt a szeretetet, amit ő oly bőszívűen osztott meg velük.

A családdal, kiterjedt rokonságával, bárátaival, hittestvéreivel a helyi gyülekezetben meg a távolabbi volt gyülekezetekben, és az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia közösségében —

Tessényi Kornél nagytiszteletű urat igaz szívből köszöntjük: Isten éltesse, áldja, és őrizze kegyelemmel! bb

Mérgezi békétlenség

Csatornázzák a csupán 30 portából álló, 80 lakosú Mérgest (Győr–Sopron vm.), ami örvendetes. A helybeliek számára sokkal kevésbé az, hogy a szennyvízgyűjtő-átemelő aknáját a település közepére, a község egyetlen terére, egy egykori temető fölé építették, ráadásul tiz lépésre az evangélikus templomtól.

Elképzeltetetlen, hogy ne lett volna más megoldás, méltatlankodnak a faluban.

A kilencszázharmincas években háromszáznál is többen laktak Mérgesen. A falu most egyre fogy, kevés lakójának többsége idős, nyugdíjas. Okkal feltételezhető, hogy a csatornázáshoz való családonkénti 150 ezer forintos hozzájárulás számukra nem lehetett csekélység. De hát — mondhatnánk — a haladásnak ára van ...

"Azért nem zárna ki a fejlődést egy kis körültekintés", vélekedik a Mérgesen lakó Csapó Tünde és férje, Heller Tibor. Szerintük izléstelen volt a templom szájába építeni a közművet. A házaspár a falu 80 lakójából 34-et megnyert, így együtt tiltakoznak e szerencsétlen megoldás ellen. A házaspár egyébként, ha úgy tetszik, hivatalból is protestál a falu szennyvízének a templom előtti aknába való vezetése ellen, ugyanis megalapították a falu- és természetvédő egyesületet. A feleség az egyesület titkára, a férj pedig az elnöke. A feleség éveken át jegyzőként dolgozott, a férfi pedig "hivatásos" természetvédő.

A mérgezi evangélikus templom amolyan erődtemplom volt hajdan, körötte alakult ki a falu. A múlt század ötvenes éveiben — nyilván nem véletlenül — a tanácsháza is a templom mellé épült, és a fejlődés újabb lépcsőjeként most a szennyvízáttemelő — mondják a helyiek némi maliciával.

A kis település szélén húzódik a Holt-Rába egy rövid szakasza, húdilli a környék,

vonzza a nyugalomra vágyókat. Ami sehogyan se illik a községbe a helyiek szerint, az a templom előtti közmű. Próbáltak tenni is a megoldás érdekében — most ugyanis még át lehetne helyezni máshová —, eddig azonban eredménytelenül. F. J. - Kisalföld

ESEDÉKESEK

az ezévi előfizetések. Ezekre a figyelmet a címszalagon

Előfizetése lejárt!

jelzéssel hívjuk fel. Kérjük tehát az előfizetések beküldését. Az előfizetés USA-beli címre évi 6, kanadai címre évi 8, külföldre évi 15 US dollár. Felülfizetéseket, ill. sajtóadományokat is köszönettel fogadunk. Címünk:

Erős Vár

P.O. Box 770828

Lakewood, OH 44107-0038

• A "Northeastern Ohio" Ev. Egyházkerület cuyahoga-fallsi központjában minden kedden úrvacsorás áhítatot az egyházkerülethez tartozó lelkészek vezetnek: július 23-án Nt. Tamásy Zoltánné, a Nyugatcelelandi Magyar Evangélikus Gyülekezet lelkésze szolgált.

• A kanadai anglikán egyház bennszülött iskoláiban tömegével előfordult szekszuális visszaélések miatt pereskedések útján megítélt bírságok az egyházat jóformán a gazdasági tönk szélére sodorták.

• A németországi Protestáns Egyházszövetség elnökhelyettese, Kress Volker püspök szerint csak úgy lehet egységessé a lelkészek fizetése, ha alapul a volt keletnémetországi lelkészek fizetését veszik, ami a nyugati fizetésének a leszállítását jelentené.

Kántorválság Erdélyben

Korunk istentiszteleti élete válságos helyzetben van. E liturgiai krízisnek egyik lényeges tényezője egyházzenei életünk megoldatlan gondjaiban rejlik, melyek a mi vidékeinken jelentkezők a leghangszorosabban.

Az erdélyi magyarságnak hosszú évtizedeken keresztül nem voltak szakképzett egyházzenei.

A kántori szolgálatot lelkes egyháztagok

vállalták fel, protestáns gyülekezeteknél főleg a papnék, akiknek nem áll módjukban szakszerű zenei képzésben részesülni. Szolgálatukat szinte ingyen végezték, mivel az egyháznak nem volt lehetősége megfizetni őket.

Az elmúlt évtizedben — Istennek hála — eltűntek a külső, politikai kényszerítő körülmények. Ma nem kell félnie hátrányos megkülönböztetéstől, politikai megtorlástól an-

HUSZONÖT SZÁZALÉK: Az európai keresztyénség jövője

Az Európai Unió intézményeinek reformja és bővítése újra és újra alkalmul szolgál az egyházaknak arra, hogy a kontinens keresztyén kulturális gyökereire figyelmeztessenek, és szorgalmazzák a gazdasági, piaci egységen túl a világrész szellemi megújulását is. II. János Pál gyakran tesz ilyesféle felhívásokat: "Fedezzétek fel keresztyén elődeitek örökségének kincseit! Ne feledjétek, hogy az embernek, ha nem ismeri múltját, jövője sincs." A pápa persze jól tudja, hogy erre a felfedezésre nem csak a volt kommunista országokban van szükség, ahol a rendszer összeomlott, "de megmaradtak az általa okozott sebek az emberek szívében és az újrászerveződő társadalmakban. Az erkölcsi értékeket gyökeresen felforgatták és most újra kell éleszteni őket... Az ateizmus és materializmus azonban elterjedt egész Európában. Ezt ugyan nem kényszerítik rá a társadalmakra, de a gyakorlatban mégis oda vezet, hogy az emberek úgy gondolkodnak és élnek, mintha Isten nem létezne."

Az európai társadalmak — tudjuk — elég távol vannak a "keresztyén örökség kincseinek felfedezésétől". Sok szakértő állítja, hogy Csehország, a cseh társadalom áll talán legmesszebb ettől. Renöckl Helmut linzi szociálétaika-professzor a Herder Korrespondenz januári számában megjelent összefoglalójában népszámlálási adatokat idéz. A cseh lakosság 73 százaléka felekezeten kívülinek vallotta magát. Tehát csak mintegy 25 százalék valamely keresztyén egyház tagja. A 15–19 éves fiatalok 92 százaléka felekezeten kívüli, a 20–29 éves korosztály 79 százaléka, a 60 éven felülieknek pedig 51 százaléka az. Persze a "felekezeten kívüliek" inkább közömbösek, mintsem "harcos" ateisták. Az adatok háttérében a cseh keresztyénség sajátos történelmét is látnunk kell.

Renöckl személyes tapasztalatból is jól ismeri a cseh helyzetet, mivel linzi katedrája mellett tíz éve a Ceské Budejovice-i (budweisi) egyetemen is tanít. Az a véle-

ménye, hogy Csehország az egész európai keresztyénség jövőjét vetíti elé. Nagyon borúlátó megállapításnak tűnik, valójában mégsem az. Inkább arra igyekszik rávilágítani, hogy a Csehországban tapasztalható törekvések milyen távlatot nyitnak az európai keresztyénség számára, melyek ma az "idők jelei", melyeknek megértése nemcsak a keresztyénséget, de az egész társadalmi életet is tovább segítheti. Ezen a ponton válik a téma európaivá, minket is érintővé.

Az "idők jelei" ma mások, mint XXIII. János és a zsinat idejében voltak a hatvanas évek elején. A technikai-gazdasági, kulturális és etikai globalizáció, a modernposztmodern paradigmaváltás és az osztatlan új Európa negatív és pozitív lehetőségeket hordoz. A globalizációban sokan nem annak távlatait élik meg, hanem végletekig fokozott terhelésüket. Az informatikai robbanás és a bio-, illetve géntechnika is a föléljük magasodó és őket behálózó üzlet és tudomány veszélyét jelenti számukra. Ki emeli fel az embert?

Menekülhetünk-e a negatív jelenségek, válságok elől az egykor egységesebb és keresztyénibb Európa ismételtetlen történelmi víziójába? Vagy inkább új lehetőségeket keressünk a cseh és európai válság jelenségei között? Aligha jelentheti a keresztyénség túlélését a magukba zárkózó, világtól elforduló kis csoportok léte. Inkább a világ és az emberek problémáira is nyitott közösségek a jövő "laboratóriumi". Nem elegendő az örökség és hagyomány őrzése, ha közben az egyházak elmulasztanak a bibliai üzenet megszabadító, ösztönző, irányító és meghívó jellegét közvetíteni a mai fáradt és veszélyek közt élő ember nyelvén. És még egy fontos cseh tanulság: a teológia és természettudomány közötti párbeszéd tudatos művelése. Erre is szükség van ahhoz, hogy a posztmodern civilizáció által felvetett kérdéseket megválaszolhassuk. **Rosdy Pál. In: "Heti Válasz"**

nak, aki kántori szolgálatot vállal. Reménykeltő kezdeményezések látszanak megvalósulni. Van tanító-kántorképző főiskolánk Marosvásárhelyen. Egyházzenei tanszék jött létre Nagyváradon a Sulyok István Főiskolán, illetve a Partiumi Keresztény Egyetemen. Egyre magasabb követelményeknek kell megfelelniük az egyházkerületi kántorvizsgára jelentkezőknek. Új, gazdag énekeskönyvek jelentek meg. Újraalakulnak a gyülekezeti énekkarok. Itt ott zeneakadémiát végzetek ülnek az orgonapadon. Vannak frissen képzett, fiatal orgonaépítő és -javító mestereink. E reménykeltő kezdeményezések háttérben jól begyakorolt és kedvelt istentiszteleti rendünk, valamint igen gazdag egyházi népzene áll. Vannak lelkesen, teli torokból éneklő gyülekezeteink (ami már ritka jelenségnek számít Európa más vidékein), valamint vannak értékes orgonáink is.

Látszólag minden rendben lenne egyházzenei téren. Ez a sok tényező azonban mégsem tud "összecsengeni". Valami furcsa diszharmonia sérti a fülünket, ha belehallgatunk istentiszteleti zenéinkbe. Ennek pedig több oka is van. Egrészt orgonáink siralmas állapota; restaurálásukra nincs anyagi fedezet, sok helyen még igény sincs rá. Egyházaink vezetőtestületeiben nincs sem kidolgozott stratégia, sem elképzelés orgonaállományunk megőrzésére.

Másrészt pedig kántoraink alkalmazásakor még mindig nem számít döntő szempontnak a szakmai hozzáértés; szinte egyedüli kritérium az egyházhoz való ragaszkodás és lelkesedés. Amíg ezen a téren nem lesz áttörés, addig a divatos, ízlést romboló ifjúsági énekeket sem tudjuk visszaszorítani. Mert ki irányítsa keresztyén ifjúságunk zenei ízlését, ha adjon számukra értékeesebb énekeket, ki a kántor maga még ezeknél az énekeknél is alacsonyabb zenei színvonalat képvisel?

Kovács László Attila evangélikus teológiai tanár. In: Krónika (Kolozsvár)

- Az USA-ban a felekezetek felismeréséről (hogy tudnak-e valamit róluk a megkérdezettek) tartott vizsgálatok szerint az evangélikusok ügye ezévre 30%-ra javult az 1996. évi 25% helyett, de a felmérésben szereplő egyéb felekezetek felismerésének a mértéke ezzel szemben csökkent, így a római katolikusoké, baptistáké, metodistáké, presbiterianusoké, s a zsidóké is.

- Hollandia és Belgium (ebben a sorrendben) az első két ország, melyben a eutanázia (kegyes halál, azaz a halálba segítés) alkalmazása bizonyos feltételek között törvényileg megengedett.

Az egyház hírei otthonról

- Hévízgyörkön, Somogyvámoson felújított templomát, Szarvason felújított "Immánuel" nevű szeretetotthonát, Aszódon új gyülekezeti házát, felújított lelkészlakát, s új templomi berendezését, Budahegyvidéken új orgonáját vette ünnepélyesen használatba az ev. gyülekezet.
- Nemrégén a mezőberényi német ev. egyházközség templomában felújítási munkák során "titokzatos" sírkamrára bukkantak. Mint később kiderült, az 1836-ban elhunyt templomépítő lelkész, Örtel János Zakariás földi maradványait találták meg.
- Az 1994-ben alakult Egyházi Könyvtárak Egyesülése legutóbb a pannonhalmi főapátságban tartotta munkaülését. Az együttlétet ökumenikus Istentisztelet nyitotta meg Ittész János ev. püspök ígéhirdető és Várszegi Asztrik főpát és Bölcskei Gusztáv református püspök liturgiai szolgálataival.
- Meghalt Csizmazia Sándor ny. ev szeretetotthon-igazgatólelkész, Labossa Lajos v. püspökhelyettes, ny. tatabányai ev. esperes-lelkész, Bence Imre ny. kelenföldi ev. lelkész, Jakab Miklós ny. ref. lelkész, a budapesti evangélikus vakok és siketnémák papja
- Mesterházy Balázs és felesége, Andrea, újonnan avatott lelkészek, hároméves hitoktatói szolgálatra vállaltak és nyertek kiküldetést a délindiai Kodaikanal Nemzetközi Iskolába. Ők a hároméves szolgálataukból visszatérő Jó Angélika és Jó András hittanárokat váltják fel.
- Újpesten Solymár Péter Tamás, Bakony-szombathelyen Vancsai József, Nyíregyházán (nagytemplom) Labossa Péter az ev. gyülekezet új lelkésze.
- A nógrádi ev. egyházmegye új esperesül Szabó András vanyarci lelkészt iktatták be.
- A budapesti Evangélikus Hittudományi Egytemen a 2002/2003-as tanévre nappali tagozaton teológus-lelkész szakra 16, hit-tanár szakra 5, levelező hittanári szakra 12 személy nyert felvételt.
- Németországi mintára Budapesten Magyar Bibliodráma Egyesület alakult. A bibliodráma arra ad lehetőséget, hogy az érdeklődők a Biblia szövegében rejlő üzenetet dramatikusan átéljék és csoportos keretben megjelenítsék.
- Június 7-én került felszentelésre a a lány-mányosi egyetemi városban az Ökumenikus Központ és Egyetemi Lelkészség új épülete. Az építkezést 1999-ben határozta el a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa, a Magyarországi Református

Egyház, és a Magyarországi Evangélikus Egyház. 2001 áprilisában volt az ünnepélyes alapkövetel. Az új épületben helyet kapott a 150-200 személyes kápolna, amely Istentisztelet mellett konferenciák és egyéb rendezvények megtartására is alkalmas. A kápolna melletti háromszintes épületben található a református és evangélikus egyetemi lelkészségek irodái, az Ökumenikus Tanács hivatala, két tanácskozó-, illetve imaterem, gondnoki lakás, valamint külföldi és hazai egyházi vendégek számára tíz vendégszoba, reggeliztető helyiséggel. A felszentelés szolgálatát dr. Márkus Mihály és dr. Bölcskei Gusztáv református, és D. Szabik Imre evangélikus püspök végezte.

- Balatongyörökön alapkövetelési ünnepséggel kezdték meg a KIE (Keresztyén Ifjúsági Egyesület) új központjának az építését.

- A Magyar Bibliatársulat és a Romániai Felekezetközi Bibliatársulat közötti együttműködés újabb kifejezéseként május végén tudományos szimpoziумot rendeztek Budapesten, a "Biblia és a képiség" általános témában. A Magyar Bibliatársulat elnöke D. dr. Harmati Béla ev. püspök, míg a romániai Adorjáni Dezső brassói ev. esperes, püspökhelyettes.

- Mátyás király könyvtárából mintegy ötven kötetnyi "corvina" került kiállításra a budapesti Széchényi Könyvtárban. A kiállítást szeptemberig tartják nyitva.

- Az Északi Egyházkerületben D. Szabik Imre püspök Buday Zsolt, Kulcsár Zsuzsanna, és Péter Zoltán – a Déli Egyházkerületben D. dr. Harmati Béla püspök Nagy Dorottya – a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerületben Ittész János püspök Kalincák Balázs, Kalincákné Varga Katalin, Kendeh-Kirchknopf László, Mesterházy Balázs, Mesterházy Andrea, Süller Zsolt, és Szabó Szilárd végzett teológust szentelte lelkésszé.

- A május végén hagyományosan megtartott gyülekezeti ökumenikus labdarúgó bajnokságon evangélikus részről a bécsi-kapu-téri ev. gyülekezet két csapata vett részt. Az egyik első, a másik hetedik helyen végzett.

- Kismaros-Verőce Üdülőfaluban rendezték meg július végén a "Szélrózsza" IV. Országos Evangélikus Ifjúsági Találkozót. Az előadásokon és fórumbeszélgetéseken olyan problémákra keresték a választ, ami a keresztyén, felelős életet élő fiatalokat foglalkoztatja. A szellemi és fizikai feltöltkezés mellett nagy hangsúlyt fektettek a

lelki programokra is. A találkozó "csendsátorában" felkészült lelkigondozók álltak a betérők rendelkezésére. A záró úrvacsorai Istentiszteletet az egész ország nyilvánossága felé közvetítette az M1-es TV-csatorna.

- Az Erdélyi Magyar Ágostai Hitvallású Evangélikus Lutheránus Egyház kolozsvári egyházmegyéjének az új esperese Kőncze G. Árpád, nagybányai lelkész.

- Június első hetében immár tizenharmadszor került megrendezésre a Budapesti Bach-hét a Pesti Evangélikus Egyház Deákterti Egyházközsége és a Magyar Bach Társaság védnöksége alatt. Kamp Salamon, a Lutheránia Énekkar karnagyának kommentárjából: "Ahogy múlik az idő, úgy nő Bach muzsikájának súlya és jelentősége. És egészen bizonyos, hogy senkinek idáig nem mondott annyit, mint a XX.-XXI. század emberének. Ez a barokk muzsikus napjaink legmodernebb szerzője lett. Örök és hypermodern egyszerre, pontosabban: Rá van a legnagyobb szükségünk."

Ev. Élet et al.

Megszűnik a "történelmi egyház" kategória?

Szalay István, a magyarországi miniszterelnöki hivatal egyházügyi államtitkára elképzelhetőnek tartja, hogy fokozatosan elhagyják a törvényekből a "történelmi egyház" kifejezést. A fogalom megszüntetését a kisebb egyházak szorgalmazzák. Ugyanakkor nagyon rossz üzenetnek tartaná, ha a "történelmi egyház" megjelölés megszüntetését zászlóra tűzve kampányt indítanának. Véleménye szerint ez éppen ellenkező hatást érne el, olyan irritációt szülne, ami nem biztos, hogy szerencsés. Mint megjegyezte, a kifejezést már nem lehet kiküldetni a köznyelvből, s a fogalom eltörlése "a történelmi egyházak érzékenységet nagyon sértene". Úgy vélekedett, hogy a jogszabályokat illetően fokozatosan szükséges haladni: elsőként a médiatörvény módosításakor kellene elhagyni a kifejezést, amelyet a későbbi törvényalkotáskor már nem használnának. Azonban felhívta a figyelmet arra is, hogy a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló 1990. évi törvény nem tartalmazza a "történelmi egyház" kifejezést.

Az államtitkár elgondolása ellen élénken tiltakoztak mind a történelmi egyházak képviselői — katolikus részről Bábel Balázs kalocsai érsek, református részről Bölcskei Gusztáv budapesti püspök, és evangélikus részről Hafenscher Károly budapesti országos igazgatólelkész —, mind pedig Tordai Péter, a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetségének elnöke. МТ/МН

GYÜLEKEZETI HÍREK

CLEVELAND — ELSŐ

Beszolgáló lelkész: Juhász-Shepherd Ferenc
 Templom és lelkési hivatal: 2830 Martin Luther King Blvd. (44104). Tel.: (216) 721-7074. Vasárnap-i Istentisztelet délelőtt 10 órakor, angol/magyar. Mihályi Ernő gondnok telefonszáma: 561-7316. A lelkész otthoni telefonszáma: 941-2212.

CLEVELAND — NYUGAT

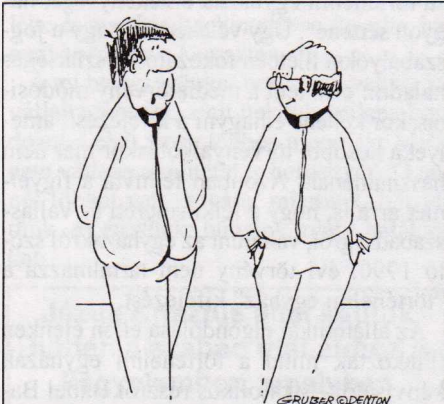
Lelkész: Tamásy Zoltánné
 Templom: West 98th St. és Denison Ave. Lelkészi hivatal: 3245 West 98th Street (44102). Tel.: (216) 961-6895. Istentisztelet minden vasárnap de. 9:30-kor angolul, 10:45-kor magyarul. Úrvacsora-osztás a hó első vasárnapján és ünnepnapokon.

TORONTO

Lelkész: Bernhardt Béla főesperes
 Templom: 116 Bond St. Lelkészi hivatal (minden posta ideküldendő): 1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107-4505, USA; tel.: (216) 221-3178. Felügyelő: Bottlik Józsefné; tel.: (416) 484-1540. Istentisztelet, július-augusztus kivételével, a hónap második és negyedik vasárnapján du. 4 órakor.

Kedvesek az emlékeink Nt. Fischl Vilmos, csöväri (május 26) és Nt. Pathó Gyula, tiszaföldvár-szentesi (június 23) ev. lelkész istentiszteleti szolgálatáról. Hálaadás vagyunk ezekért látogatásokért, s életükre, továbbá munkájukra Isten sok áldását kívánjuk. ■ A 2002-2003-as évadot szeptember 8-án úrvacsorás Istentisztelettel tervezzük megnyitni, mely alkalommal főesperes-lelkészünk szolgál. Szeretettel hívjuk hittestvéreinket és gyülekezetünk barátait az évad valamennyi Istentiszteletére, megmozdulására. ■ Mindenkit ezúton is emlékeztetünk, hogy november 10-én megünnepelni szándékozunk gyülekezetünk alakulásának 75. évfordulóját. Ezen az ünnepi Istentiszteleten, melyet állófogadás követ, Ft. Pryse Michael egyházkerületi püspökünk lesz az igehirdető. Kérjük megjelenésüket minél nagyobb számban! ■ Előre jelezzük – remélve a készséges segítséget –, hogy a torontói magyar keresztyén egyházak rendezésében 2003. január 19-én tartandó ökumenikus áhítatnak gyülekezetünk a házigazdája. ■ (Az évad kezdéséhez): "A Krisztus beszéde lakozzék bennetek gazdagon, tanítatók egymást minden bölcseséggel, és intsetek egymást zsolttárokkal, dicséretekkel, lelki énekekkel, és énekeljétek háláadással szívetekben az Istennek" (Kolossé 3:16). Erős vár a mi Istenünk! — BB.

LELKÉSZEK EGYMÁSKÖZT

"EGYEDÜL CSAK AZT A PRÉDIKÁCIÓMAT TAPSOLTÁK MEG, AMELYIKBEN BEJELENTETTEM, HOGY NYUGALOMBA MEGYEK ..."

REPRINTED WITH PERMISSION

LEGKÖZELEBBI LAPZÁRTA
2002. SZEPTEMBER 15-ÉN

Mindennapi kenyér

Útmutató a Biblia olvasásához

2002. SZEPTEMBER

PÜNKÖSD UTÁNI 15. VASÁRNAP

1. Róma 12:9-21 – Máté 16:21-28
2. 2Timóteus 1:1-6 – 2János 1-13
3. Józsué 4:1-7 – 3János 1-15
4. Filemon 1-22 – Zofóniás 1:1-9
5. 1Kronika 29:9-18 – Zofóniás 2:1-7
6. Filippi 4:15-23 – Zofóniás 3:9-20
7. 2Thessz. 2:13-17 – Habakuk 1:1-11

PÜNKÖSD UTÁNI 16. VASÁRNAP

8. Róma 13:8-14 – Máté 18:15-20
9. Filippi 4:8-14 – Habakuk 1:12-2:5
10. 1Timóteus 6:3-11 – Habakuk 2:6-17
11. Ap.Csel. 27:33-44 – Hab. 3:1-4,8-19
12. Lukács 10:38-42 – Prédikátor 1:1-2:2
13. Lukács 22:35-38 – Préd. 2:3-11,24-26
14. Lukács 6:20-26 – Prédikátor 3:1-15

PÜNKÖSD UTÁNI 17. VASÁRNAP

15. Róma 14:1-12 – Máté 18:21-36
16. Róma 6:18-23 – Prédikátor 4:17-5:6
17. Ap.Csel. 21:8-14 – Prédikátor 5:9-19
18. Márk 5:21-43 – Prédikátor 6:1-12
19. Filippi 1:19-26 – Prédikátor 7:1-14
20. 103. Zsoltár – Prédikátor 11:1-10
21. Máté apostol emléknapja

Efezus 2:4-10 – Máté 9:9-13

PÜNKÖSD UTÁNI 18. VASÁRNAP

22. Filippi 1:21-30 – Máté 20:1-16
23. Márk 9:1-10 – Prédikátor 12:1-14
24. Jakab 1:1-13 – Galata 1:1-9
25. Lukács 7:1-10 – Galata 1:10-24
26. Ap.Csel. 5:34-42 – Galata 2:1-10
27. Ézsaiás 49:1-6 – Galata 2:11-21
28. Máté 14:22-23 – Galata 3:1-14

ERŐS VÁR
 P O BOX 770828
 LAKEWOOD OH 44107-0038
 RETURN SERVICE REQUESTED

PERIODICALS POSTAGE
 PAID
 CLEVELAND, OHIO

ELŐFIZETÉSE
LEJÁRT-E?

0003 CC
 MRS GABOR BRACHNA
 4211 VIRGINIA DR
 FAIRVIEW PARK OH 44126-1755

PÜNKÖSD UTÁNI 19. VASÁRNAP

29. Filippi 2:1-13 – Máté 21:23-32
30. 25. Zsoltár – Galata 3:15-18

2002. OKTÓBER

1. Jelenések 14:6-16 – Galata 3:19-29
2. Máté 18:10-14 – Galata 4:1-7
3. Ap.Csel. 12:1-11 – Galata 4:8-20
4. Ap.Csel. 27:16-25 – Galata 4:12-31
5. Jelenések 22:6-10 – Galata 5:1-15

PÜNKÖSD UTÁNI 20. VASÁRNAP

6. Filippi 3:12-21 – Máté 21:33-46
7. Márk 10:46-52 – Galata 5:16-26
8. Lukács 5:12-16 – Galata 6:1-10
9. 118. Zsoltár – Galata 6:11-18
10. Márk 6:7-13 – Jelenések 1:1-8

11. Máté 27:39-44 – Jelenések 1:9-20
12. Ap.Csel. 14:8-18 – Jelenések 2:1-7

PÜNKÖSD UTÁNI 21. VASÁRNAP

13. Filippi 4:1-9 – Máté 22:1-14
14. 2Mózes 23:10-16 – Jelenések 2:8-11
15. 2Mózes 18:13-27 – Jelenések 2:12-17
16. 1Mózes 24:54-67 – Jelenések 2:18-29
17. 2Mózes 19:3-9 – Jelenések 3:1-6
18. 1Péter 4:1-6 – Jelenések 3:7-13
19. 23. Zsoltár – Jelenések 3:14-22

PÜNKÖSD UTÁNI 22. VASÁRNAP

20. 1Thessz. 1:1-10 – Máté 22:15-22
21. Róma 12:17-21 – Jelenések 4:1-11
22. 1Sámuel 26:5-24 – Jelenések 5:1-5
23. Példabeszédek 29:18-25 – Jel. 5:6-14
24. Ézsaiás 32:1-8 – Jelenések 6:1-8
25. Lukács 22:49-53 – Jelenések 6:9-17
26. 2Timóteus 2:1-5 – Jelenések 7:1-17

PÜNKÖSD UTÁNI 23. VASÁRNAP

27. 1Thessz. 2:1-8 – Máté 22:34-46
28. Júdás és Simon apostol emléknapja
- 1János 4:1-6 – János 14:21-27
29. 1. Zsoltár – Jelenések 8:1-13
30. Máté 7:1-6 – Jelenések 9:12

31. A REFORMÁCIÓ EMLÉKNAPJA

Róma 3:19-28 – János 8:31-36 [L. & RCL]